Mechelen > Twintig schilders in 'Pushing the Canvas'

Schilderkunst in alle staten

Cultuurcentrum Mechelen heeft het voortreffelijke idee gehad om een tour d'horizon te maken van de jonge, nieuwe Belgische schilderkunst. Twaalf schilders, zeven schilderessen en één kunstenaarscollectief worden samengebracht in vier zalen en een kleine rotonde. Een verscheiden landschap met twintig verschillende personages.

DOOR ERIC RINCKHOUT

Het begrip schilderkunst wordt in *Pushing the Canvas* ruim geïnterpreteerd. De twee uitersten zijn wellicht de collageachtige schilderijen van Stefan Annerel (°1970) en de installatie van Matthieu Ronsse (°1981).

Annerel maakt maquettes, zoals hij ze zelf noemt. Helderkleurige en frisse, glanzende, geometrische schilderijen, opgebouwd met plakband en glas, afgewerkt met acrylverf en kunsthars. Matthieu Ronsse heeft daarentegen een ruimte voor zich alleen om er een installatie in te bouwen. Die roept vragen op: heeft hij een kraakpand ontworpen (met dichtgetimmerde vensters en opgestapelde rommel), wordt er geverfd en behangen, of hebben

■ De verfsculptuur *Men of Leisure* van Thomas Huyghe.

slopers de kamer net verlaten? Er slingeren stoelen en een jerrycan rond, in een hoek ligt een onheilspellend 'ding' in samengebonden vuilniszakken. Op een van de wanden heeft Ronsse virtuoos en heiig de Britse koningin geschilderd: ze zit statig in een koninklijke salon, terwijl de openstaande balkondeuren ons een blik gunnen op een fraaie balustrade en een park. De vorstelijke balkondeuren zijn de tegenpolen van de dichtgetimmerde en geblindeerde vensters in de kamer zelf. Ronsse laat schoonheid met lelijkheid botsen, orde met chaos, schone schijn met de wanordelijke werkelijkheid, fictie met feit. Zijn installatie is een van de topwerken van de expositie.

Virginie Bailly (°1976) zet in haar jongste schilderijen de reeks *Troubler les lointains* voort: een onderzoek naar licht en kleur op het doek. Ze trekt niet alleen lange verfbanen in verschillende kleuren, ze maakt ook meer en meer korte trekken met haar borstel waardoor patronen ontstaan waarin je bijvoorbeeld bloemen kunt herkennen. Is dit een stap die haar weer naar een constructievere figuratie brengt? Charlotte Beaudry (°1968) maakt zeer uiteenlopende schilderijen: een bevreemdend werk met een ruw geschilderd decorstuk, maar ook een tweeluikje dat in zijn geometrische eenvoud naar Raoul De Keyser zweemt. Het lijkt erop dat bij haar het onderwerp telkens tot een andere stijl en aanpak leidt.

Stef Driesen (°1966) doet weer iets helemaal anders: in zachtroze en azuren tinten en met een smeuïg palet laat hij landschappen en vloeibare, mensachtige gedaantes met elkaar versmelten. Het lijkt te gaan om oerdriften in voorwereldse landschappen. De onheilspellend donkere interieurs van Vadim Vosters (°1979) druipen en glanzen van de verf, ze botsen op tegen het bananengeel oerwoud vol ingehouden agressie van Nicolas Verhulst (°1979) en tegen het minimalisme van Wannes Lecompte (°1979).

Hier en daar staan en hangen de verfsculpturen van Thomas Huyghe (°1971). Hij beschildert onregelmatige ruimtelijke figuren met 'hyperrealistische' close-ups van menselijke gezichten of verwrongen naakten. Gezichten worden doormidden gesneden, naakten staan op vreemdsoortige wijze bol. Het driemanscollectief Cum* laat zich inspireren door collage, graffiti en streetart, terwijl Tom Liekens (°1977) psychedelische beelden maakt van Indiase of Afrikaanse landschappen.

De Belgische schilderkunst is duidelijk in alle staten.

Pushing the Canvas, tot 8/7, Cultuurcentrum, Mechelen (bij Sint-Rombouts), www.cultuurcentrummechelen.be, 015/29.40.00. Do-zo 11-18 uur.

■ De installatie van Matthieu Ronsse *One Image from a Daily Mail*, met een portret van de Britse vorstin op de muur.

FOTO'S RV

■ Geometrische 'maquettes' van Stefan Annerel en rechts een titelloos schilderij van Charlotte Beaudry.

Brussel > Fotografe Rineke Dijkstra met recente 'Parkportretten'

Engelen en andere bengels tussen het groen

Van een gevleugeld meisje op het parkgras van Brooklyn tot een opgeschoten puber met opgetrokken sokken in het Amsterdamse Vondelpark: Rineke Dijkstra fotografeert de toekomstige generatie liefdevoller dan ooit. De wereldvermaarde Nederlandse stelt tentoon in Brussel, in de galerie van Jan Mot.

DOOR WARD DAENEN

In de top honderd van Nederlandse kunstenaars die het weekblad *Elsevier* onlangs publiceerde, moest Dijkstra dit jaar de eerste plaats aan Marlene Dumas laten. Maar een tweede plaats is geen schande en haar werk blijft uniek.

In het begin van de jaren negentig maakte Rineke Dijkstra een serie strandfoto's van jongeren. De jongen met de rode zwembroek en vooral het 'Botticellimeisje' in het groene badpak werden instanticonen. Ook haar reeksen van jonge soldaten en van vrouwen die uitgeput na een bevalling poseren staan in het collectieve geheugen van kunstliefhebbers gegrift.

In de zomer van 2005 begon Dijkstra aan een serie portretten van kinderen en tieners in stadsparken. Eerst in het Amsterdamse

FOTO RINEKE DIJKSTRA / COURTESY JAN MOT

■ *Amoy Botanical Garden, Xiamen, April 23, 2006.*

Vondelpark, niet ver van waar ze woont, vervolgens ook in andere parken in Europa, China en de Verenigde Staten. Een selectie van zeven foto's is de komende maanden bij Jan Mot te zien.

Zeven lijkt weinig, maar er is veel te zien op deze foto's. Om te beginnen de wonderlijke blikken van de geportretteerden, die variëren van onzeker over beleefd tot uitdagend. Men heeft Dijkstra meer dan eens 'meedogenloosheid' verweten, omdat ze elke pukkel en iedere onhandige pose zonder omwegen in beeld brengt.

Bij Jan Mot hangt ook weer zo'n foto van een prille tiener die wel érg verkrampt op zijn gat onder de bomen zit. Aan zijn gezicht te zien is deze graatmagere, keurig gekamde, Asicsloopschoenen en opgetrokken sokken dragende en – even ademhalen – in groengrijze short en lichtgrijze T-shirt getooide jongen aan de zieke kant. Al kan dat laatste best aan de flits liggen waarmee Dijkstra haar portretten steevast bijlicht.

Neemt de fotografe deze jongeman te grazen? Toch niet. Zelfs in de meest meedogenloze foto, getiteld *Vondelpark, Amsterdam, 12 mei 2006*, schuilt een zeker bondgenootschap tussen fotografe en geportretteerde. Je ziet het aan het laatste zonlicht van die dag, dat prachtig schijnt op zijn samengevouwen handen. Dijkstra's liefdevolle blik schuilt in het detail.

De meeste anderen staan, zitten of liggen er meer ontspannen bij. Dijkstra lijkt nonchalanter, meer terloops te fotograferen, hoezeer elk beeld ook geregisseerd blijft. Het blijven niettemin echte Dijkstra's. Dat wil zeggen dat ze mettertijd volgelingen heeft gekregen (die ook adolescenten fotograferen), maar het zou evengoed kunnen betekenen dat ze in herhaling valt. Laten we zeggen dat de parkportretten op haar vroeger werk voortbouwen.

De stadsparken vormen een fascinerend decor voor deze portretten, waarin alles om evenwicht draait. Dijkstra gaat er duidelijk naar op zoek. In *El Parque del Retiro, Madrid, 2 juli 2006* houden de bomen links en rechts het meisjesportret in balans. Zo wordt een evenwicht tussen mens en natuur gesuggereerd. Maar dan zie je een leeg drankflesje en papiertjes in het gras en andere stoorzendertjes die de idylle doorbreken. Die details maken het boeiend.

De foto's van Dijkstra doen aan klassieke schilderkunst denken. Aan Manets *Déjeuner sur l'herbe* bijvoorbeeld. Zonder volwassen naakt evenwel, maar in het portret van een adolescent koppel is er zo'n puntje van een slipje. De jongerenportretten zijn wat gedurfder. In kinderportretten zit vooral speelsheid en soms regelrechte idylle. De twee Aziatische meisjes in matrozenpakje lijken een beetje van een andere wereld. Het moet die mistsliert boven het water zijn, in de botanische tuin van de Chinese stad Xiamen, die ons dat doet denken. En dan is er het meisje in het roze met vleugels op de rug gebonden. Engel van Brooklyn op sandaaltjes, die wou Dijkstra natuurlijk ook.

Park Portraits, tot 28/7 in galerie Jan Mot, Dansaertstraat 190, 1000 Brussel, www.janmot.com. Opening vanavond 18-21 uur. Open do-za 14-18.30 uur.